

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

dr inż. Małgorzata
Skibska-Zielińska

Współpraca nauki z biznesem w programach wsparcia B+R+I Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

14 grudnia 2015, Katowice,

NCBR.gov.pl

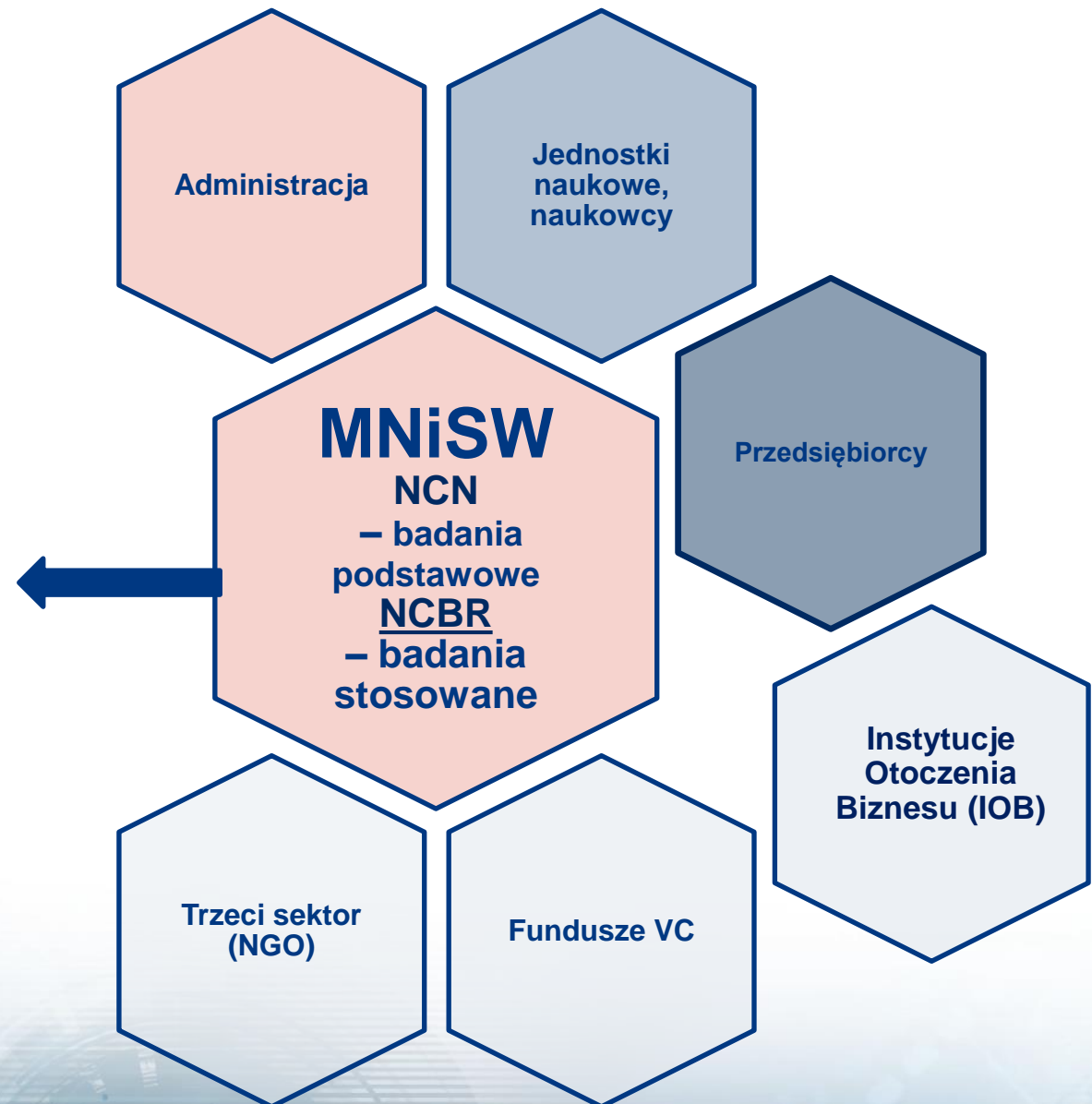
Plan prezentacji

- NCBR w ekosystemie innowacji w Polsce
  - Rola Centrum - finansowanie B+R oraz wspieranie komercjalizacji i transferu technologii wyników badań naukowych do gospodarki
  - Budżet i oferta programowa NCBR, w tym programy operacyjne perspektywy 2014-2020 (PO IR, PO WER, PO PC)
  - Statystyki konkursów z 2015 roku w ramach I osi priorytetowej PO IR
    - Szybka Ścieżka, Demonstrator

- Współpraca nauki z przemysłem – bariery i propozycje działań naprawczych
  - Istota i formy współpracy
  - Konflikt wartości sfery nauki i biznesu – główne przyczyny barier współpracy
  - Bariery funkcjonowania rynku badań w Polsce – propozycje działań naprawczych (wg. badań PwC)

- Spostrzeżenia z działalności NCBR nt. współpracy jednostek naukowych z przedsiębiorcami w programach wsparcie B+R+I
  - Co utrudnia/co poprawia współpracę ?
  - Jakie działania podejmuje NCBR aby zintensyfikować współpracę

NCBR w ekosystemie innowacji w Polsce

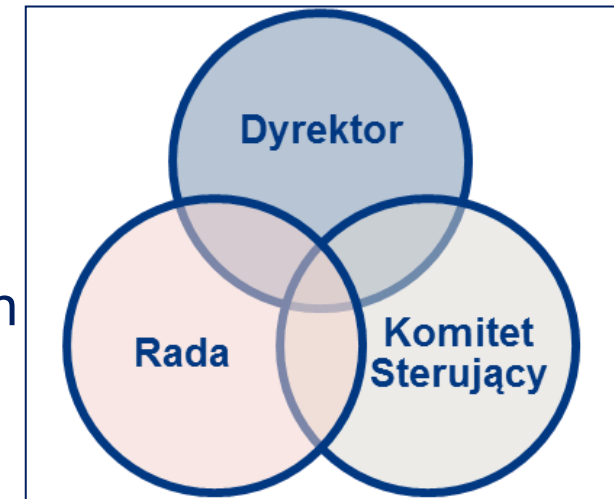

- Agencja wykonawcza, nadzorowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- Powołana w 2007 w celu realizacji zadań z zakresu polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa
- Ustawa z 30 kwietnia 2010 o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 96, poz. 616)
- Od 2011 roku NCBR pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej dla Programów Operacyjnych (PO IG, PO KL, POIS → PO IR, PO WER, PO PC)

Zadania i misja NCBR

- Zarządzanie i realizacja strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych
- Finansowanie badań stosowanych
- Wspieranie współpracy nauka-przemysł
- Wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych
- Finansowanie współpracy międzynarodowej
- Wspieranie rozwoju młodej kadry
- Finansowanie badań na rzecz bezpieczeństwa i obronności

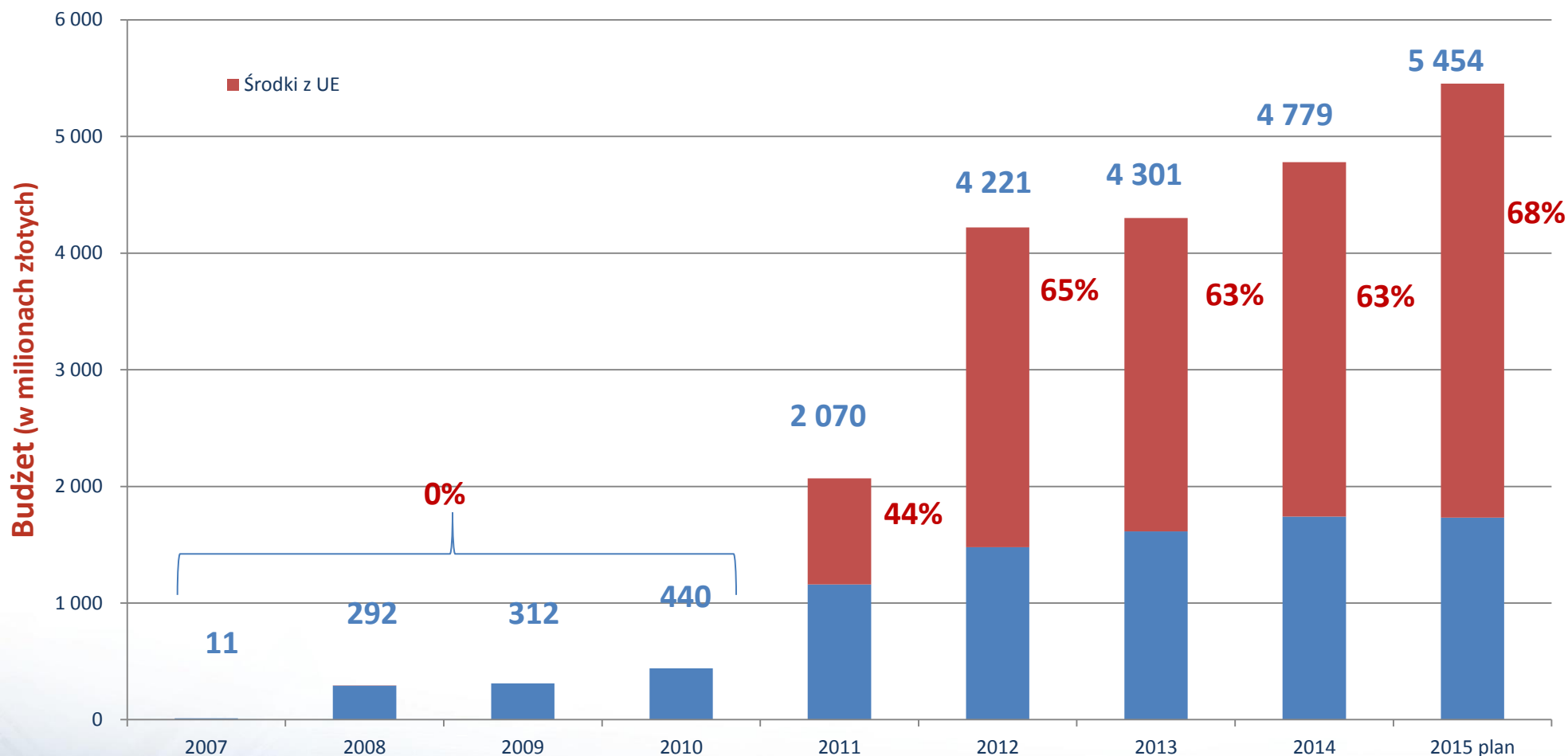
MISJA NCBR

Wsparcie polskich jednostek naukowych oraz przedsiębiorstw w rozwijaniu ich zdolności do tworzenia i wykorzystywania rozwiązań opartych na wynikach badań naukowych w celu nadania impulsu rozwojowego gospodarce i z korzyścią dla społeczeństwa.

Domena	Rodzaj programu	Przykładowe programy
Rada	Programy strategiczne	STRATEGMED, BIOSTRATEG, Zaawansowane technologie pozyskiwania energii, Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej, TECHMATSTRATEG
Dyrektor	Krajowe	Patent Plus, Innotech, GRAF-TECH, Lider, Go Global, Bridge, Tango
	Wspólne przedsięwzięcia	GEKON (z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej), CuBR (z KGHM Polska Miedź S.A.), Blue Gas (z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A.–ARP), RID (z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad – GDDKiA)
	Sektorowe	INNOLOT, INNOMED
	Międzynarodowe	Era-Net, ERA-NET+, AAL, Cornet, Eureka, Eurostars, bilateralne programy z Norwegią, Niemcami, Berlinem, Izraelem, Tajwanem, Luksemburgiem, Singapurem, Japonią, Czechami, Turcją oraz RPA
	Program Operacyjne	Innowacyjna Gospodarka, Kapitał Ludzki, Infrastruktura i Środowisko (2007-2013), Inteligentny Rozwój , Wiedza Edukacja Rozwój , Polska Cyfrowa (2014-2020)
Komitet Sterujący	Obronność i bezpieczeństwo	Program badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa

Budżet NCBR

Wykres 1. Udział procentowy środków z UE w stosunku do wykonania budżetu NCBR w latach 2007-2015

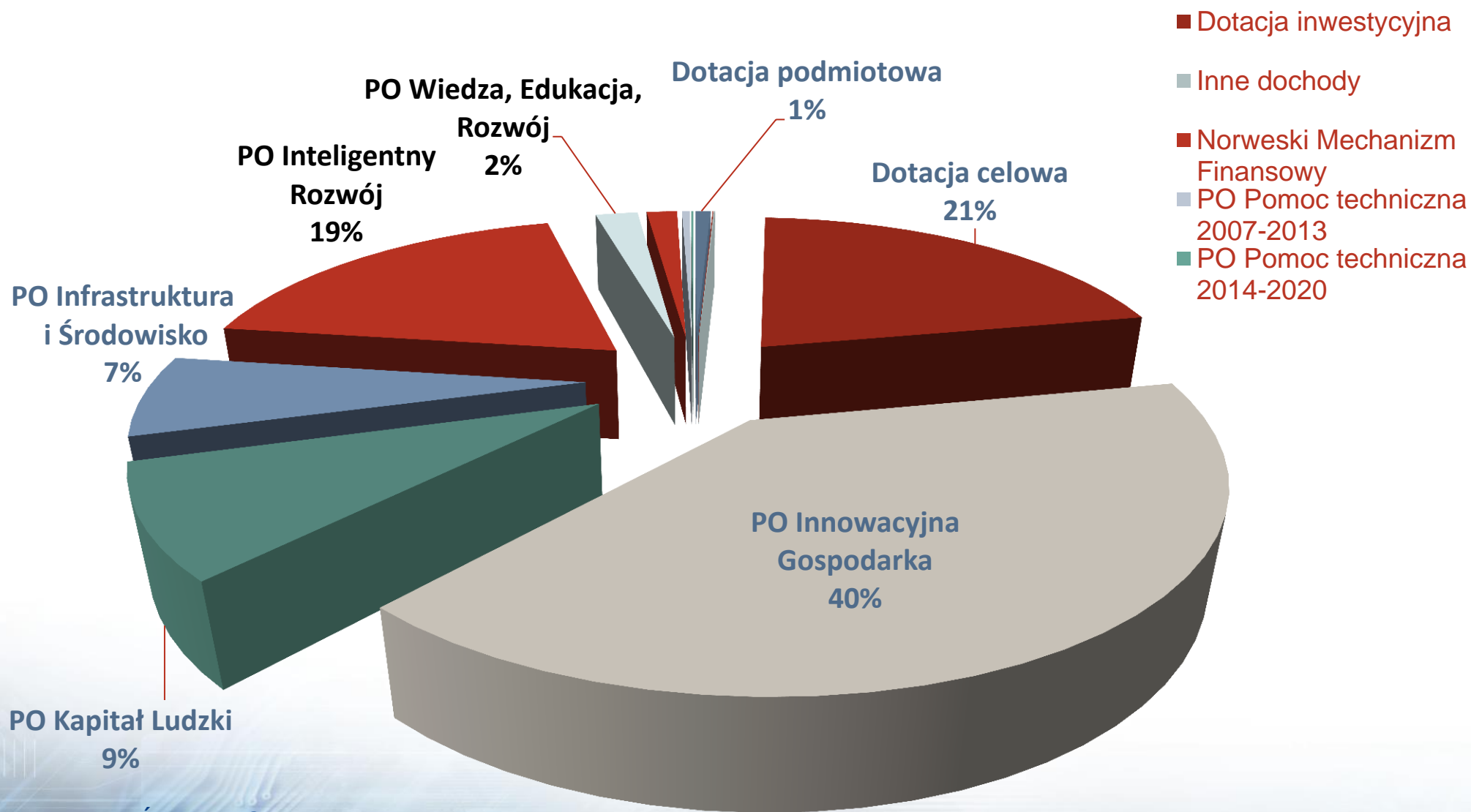

Źródło: NCBR

2007-2014 – realizacja; 2015 – plan

Plan budżetu NCBR na 2016 r. = 4 325 mln zł, z udziałem procentowym środków z UE = 67% (w tym środków z nowej perspektywy FS = 1 449 mln zł (33,5%))

Struktura budżetu 2015

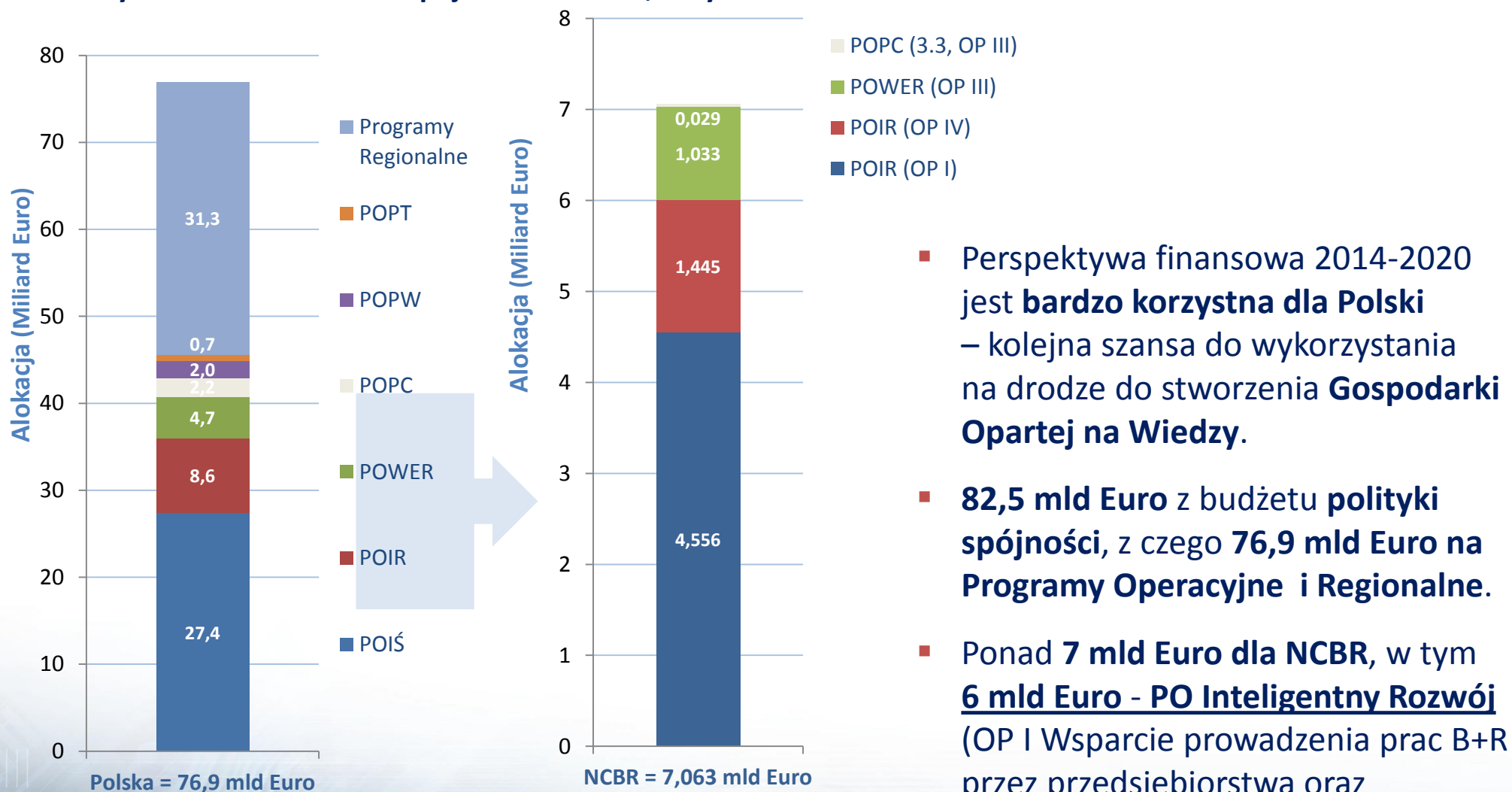

Źródło: NCBR

Fundusze Europejskie

Wykres 2. Fundusze europejskie dla Polski, w tym dla NCBR na lata 2014-2020

- Perspektywa finansowa 2014-2020 jest **bardzo korzystna dla Polski** – kolejna szansa do wykorzystania na drodze do stworzenia **Gospodarki Opartej na Wiedzy**.
- **82,5 mld Euro** z budżetu **polityki spójności**, z czego **76,9 mld Euro** na **Programy Operacyjne i Regionalne**.
- **Ponad 7 mld Euro dla NCBR**, w tym **6 mld Euro - PO Inteligentny Rozwój** (OP I Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa oraz OP IV Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MIR i NCBR

- PO IR to krajowy program finansujący badania, rozwój i innowacje
- Całkowita alokacja z funduszy europejskich = 8 613 929 014 EUR (2014-2020)
- Cel główny POIR to wzrost innowacyjności polskiej gospodarki, który zostanie osiągnięty przede wszystkim poprzez zwiększanie nakładów na B+R ponoszonych przez przedsiębiorstwa.
- Działania POIR skoncentrowane są głównie na wzmocnieniu powiązań między nauką a biznesem, a tym samym na zwiększeniu stopnia komercjalizacji wyników prac B+R i ich praktycznego wykorzystania w gospodarce oraz na wsparciu innowacyjności firm.
- PO IR realizuje wsparcie wpisujące się w cele tematyczne (wg. rozp. ramowego)
  - CT1: Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji (6, 3mld Euro)
  - CT3: Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw. (2,3 mld EUR)
- PO IR jest realizowany zgodnie z koncepcją inteligentnych specjalizacji, co oznacza koncentrację wsparcia na obszarach o najwyższym potencjale rozwojowym (19 KIS)
- POIR umożliwia również finansowanie działań o charakterze eksperymentalnym, zgodnym z mechanizmem przedsiębiorczego odkrywania, jako elementem strategii KIS (wybór projektów potencjalnie przyczyniających się do wyłonienia i

- Osie priorytetowe POIR

I. Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa

II. Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach

III. Wsparcie otoczenia i potencjału innowacyjnych przedsiębiorstw

IV. Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego

V. Pomoc techniczna

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

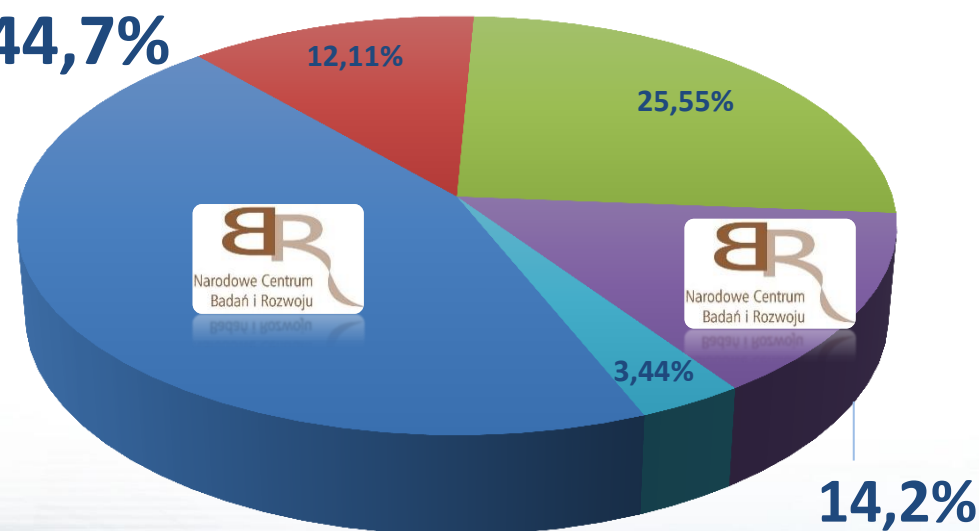
IP dla I i IV osi

≈ 6 mld €

58,9% alokacji

Alokacja POIR
(UE i wkład
krajowy)*:
≈ 10 mld EUR,
w tym 8,61 mld EUR
z EFRR

44,7%

I oś II oś III oś IV oś V oś

I oś:

- Działanie **1.1** obejmuje projekty B+R dla przedsiębiorstw w ramach poddziałania 1.1.1 (tzw. „**Szybka ścieżka**”) oraz 1.1.2 prace B+R związane z wytworzeniem instalacji demonstracyjnej (**Demonstrator**)
- Działanie **1.2** obejmuje **Sektorowe programy B+R** realizowane przez konsorcja naukowo-przemysłowe (m.in. Innolot, Innomed)
- Prace B+R finansowane z udziałem **funduszy kapitałowych (np. BRIDGE Alfa i BRIDGE VC)**

IV oś:

- Badania naukowe i prace rozwojowe
  - Strategiczne programy na rzecz gospodarki,
  - Regionalne agendy naukowo-badawcze realizowane przez jeden lub wspólnie przez kilka regionów,
  - Programy badawcze wirtualnych instytutów,
  - Projekty aplikacyjne (pośrednia pomoc publiczna dla przedsiębiorcy w konsorcjum naukowym).
- Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki
- Międzynarodowe agendy badawcze
- Zwiększanie potencjału kadrowego sektora B+R

* Instrumenty I osi są szczególnie ukierunkowane na przedsiębiorców

Wymagane cechy projektów POIR

- POIR realizowany jest zgodnie z koncepcją inteligentnej specjalizacji, co oznacza koncentrację wsparcia na obszarach o najwyższym potencjale rozwojowym
- Projekty POIR w obszarach KIS (Krajowe Inteligentne Specjalizacje -19) oraz w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania (maks. 2% środków celu C1), powinny charakteryzujących się:
  - wysokim **potencjałem do zastosowania** wyników projektu w działalności gospodarczej,
  - wysokim stopniem **współpracy pomiędzy partnerami zaangażowanymi** w realizację projektu (dot. projektów realizowanych przez więcej niż 1 podmiot),
  - rzeczywistym **zapotrzebowaniem na środki publiczne**,
  - **istotnym znaczeniem** dla gospodarki krajowej,
  - **utrzymaniem trwałości i efektów** realizacji projektu w kraju (w sytuacji powodzenia projektu),
  - pozytywnym wpływem na **uzyskanie przez kraj pozycji lidera w danym obszarze (niszy)**, potencjałem do tworzenia nowego obszaru, w którym może wystąpić wiele innowacji i efektów dyfuzji (dot. projektów eksperymentalnych)

Szybka ścieżka” - charakterystyka

- Wsparcie obejmuje realizację przez przedsiębiorstwo badań, głównie badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych (*) w celu opracowania nowych lub istotnie ulepszonych rozwiązań, łącznie z przygotowaniem prototypów doświadczalnych oraz instalacji pilotażowych
- Wsparcie obejmuje poziomy gotowości technologicznej (TRL II – IX)
- Przedsiębiorstwo może przeprowadzić prace B+R samodzielnie i przy wykorzystaniu własnych zasobów lub zlecając realizację prac B+R podmiotom zewnętrznym (jednostkom naukowym, innym przedsiębiorstwom, sieciom naukowym, konsorcjom naukowo-przemysłowym, itp., jednak w ograniczonym zakresie! – maks. 50 % kosztów kwalifikowanych projektu)
- Realizacja instrumentu zapewni przedsiębiorcy możliwość doprowadzenia rozwiązania będącego przedmiotem projektu do etapu, kiedy będzie można je skomercjalizować.
- Nabory wniosków: podział na etapy – nabory w danym miesiącu, ich ocena formalna i merytoryczna oraz publikowanie list projektów rekomendowanych/nierekomendowanych do dofinansowania

* wg definicji rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Statystyki konkursu POIR 1/1.1.1/2015 „Szybka ścieżka” dedykowanego MŚP

NCBR.gov.pl

„Szybka ścieżka”

Warunki konkursu

- Ciągły nabór wniosków: **maj – grudzień 2015**
(konkurs podzielony na 8 odrębnych, miesięcznych etapów)
- Alokacja: **1,6 mld zł**, w tym **140 mln zł** na projekty zlokalizowane w województwie mazowieckim (tzw. koperta mazowiecka)

Liczba i wartość (dofinansowanie) projektów złożonych/rekomendowanych do dofinansowania w ramach konkursu 1.1.1/2015 z podziałem na etapy.

Etap konkursu	Projekty złożone		Projekty rekomendowane do dofinansowania		
	Liczba projektów	Wartość projektów (mln zł)	Liczba projektów	wartość projektów (mln zł)	poziom sukcesu
Maj	179	1 180	38*	189	21%
Czerwiec	324	1 997	38	126	12%
Lipiec	281	1 934	38	172	14%
Sierpień	189	1 070	17	60	9%
Wrzesień	141	653	16	55	11%
Październik	114	632			
Listopad	143	764			
razem	1 361	8 230	147	602	13,2%
% alokacji	-	514%			38%

* Uwzględnia rozstrzygnięcie procedury protestowej

- Zgodnie z decyzją IZ, alokacja na projekty zlokalizowane w województwie mazowieckim została zwiększona do poziomu gwarantującego uzyskanie dofinansowania przez **wszystkie** pozytywnie ocenione projekty z tego województwa
- **Podpisano dotychczas 63 umowy o dofinansowanie z wnioskodawcami**

- Warunki konkursu
  - Czas trwania: **14 października – 30 listopad 2015**
  - Alokacja: **750 mln zł**, w tym **75 mln zł** na projekty zlokalizowane w województwie mazowieckim (tzw. koperta mazowiecka)
  - Minimalna wartość projektu (koszty kwalifikowalne): **12 mln zł**

- Liczba i wartość (dofinansowanie) projektów złożonych w ramach konkursu
  - złożono **114 wniosków o dofinansowanie** (w tym 17 dotyczących projektów zlokalizowanych w województwie mazowieckim)
  - wnioski projektowe opiewają na kwotę dofinansowania równą **1,6 mld zł** (z czego 213 mln zł w ramach projektów zlokalizowanych w województwie mazowieckim).

- **Aktualnie trwa ocena merytoryczna projektów złożonych w konkursie 2/1.1.1. dedykowanym dużym przedsiębiorcom**

„Demonstrator” - charakterystyka

- Wsparcie obejmuje realizację przez przedsiębiorstwo eksperymentalnych prac rozwojowych (*) w celu opracowania nowych lub istotnie ulepszonych rozwiązań, łącznie z przygotowaniem prototypów doświadczalnych i instalacji pilotażowych.
- Wsparcie obejmuje poziom gotowości technologicznej (TRL VI – IX)
- Projekty dotyczą realizacji przez przedsiębiorstwo lub konsorcjum przedsiębiorstw prac B+R związanych z wytworzeniem instalacji pilotażowej/ demonstracyjnej; w ramach prac B+R dokonana jest weryfikacja nowego rozwiązania w warunkach zbliżonych do rzeczywistych i operacyjnych.
- Przedsiębiorstwo może przeprowadzić prace B+R samodzielnie i przy wykorzystaniu własnych zasobów lub zlecając realizację prac B+R podmiotom zewnętrznym (jednostkom naukowym, innym przedsiębiorstwom, sieciom naukowym, konsorcjom naukowo-przemysłowym, itp., jednak w ograniczonym zakresie! – maks. do 50 % kosztów kwalifikowanych)
- Realizacja instrumentu zapewni przedsiębiorcy możliwość doprowadzenia rozwiązania będącego przedmiotem projektu do etapu, kiedy będzie można je skomercjalizować

* wg definicji rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Warunki konkursu 1/1.2.1

- Czas trwania: **7 maja – 22 czerwca 2015**
- Alokacja: **500 mln zł**, w tym
  - dla **MŚP 400 mln zł**, z czego na tzw. kopertę mazowiecką - 38 mln zł
  - dla **dużych firm 100 mln zł**, z czego na tzw. kopertę mazowiecką 9,5 mln zł

Liczba i wartość (dofinansowanie) projektów złożonych/rekomendowanych do dofinansowania w ramach konkursu 1/1.1.2 /2015

Etap konkursu	Projekty złożone		Projekty rekomendowane do dofinansowania		
	Liczba projektów	Wartość projektów (mln zł)	Liczba projektów	wartość projektów (mln zł)	poziom sukcesu
MŚP	83	710	5	18	6%
Duże przeds.	39	632	16	254	41%
razem	122	1 342	21 *	263	17%
	-	56,12%		52,6%	

* Bez uwzględnienia wyników procedury protestowej/odwoławczej (w analizie 4 projekty, w tym 2 z MŚP i 2 z dużych przedsiębiorstw)

- Za zgodą IZ, w celu dofinansowania wszystkich pozytywnie merytorycznie ocenionych projektów, przeniesiono blisko 172 mln zł z koperty MŚP do koperty dużych przedsiębiorstw w ramach środków przeznaczonych dla projektów zlokalizowanych w województwach innych niż województwo mazowieckie
- **Ogłoszony został już konkurs 2/1.2.1 – nabór wniosków w terminie: od 7 stycznia do 29 lutego 2016**

Demonstrator a Szybka ścieżka

DEMONSTRATOR

- Prace badawczo – rozwojowe związane z wytworzeniem instalacji pilotażowej/demonstracyjnej
- Beneficjent – przedsiębiorstwo (MŚP lub duże)
- Prace rozwojowe
- TRL VI do IX
- Minimalne koszty kwalifikowalne
  - dla MŚP 5 mln PLN
  - dla dużego przedsiębiorcy 20 mln PLN
- Maksymalne koszty kwalifikowalne - 50 mln EUR
- Ocena przez ekspertów w zakresie naukowo – technologicznym oraz w zakresie gospodarczo-biznesowym oraz przez panel ekspertów

SZYBKA ŚCIEŻKA

- Podniesienie innowacyjności polskich przedsiębiorców dzięki wykorzystaniu rezultatów prac B+R w prowadzonej działalności gospodarczej
- Beneficjent – przedsiębiorca, posiadający status MŚP
- Badania przemysłowe i prace rozwojowe albo prace rozwojowe
- TRL II do IX
- Minimalne koszty kwalifikowalne - 2 mln PLN
- Maksymalne koszty kwalifikowalne – 50 mln EUR
- Ocena przez panel ekspertów

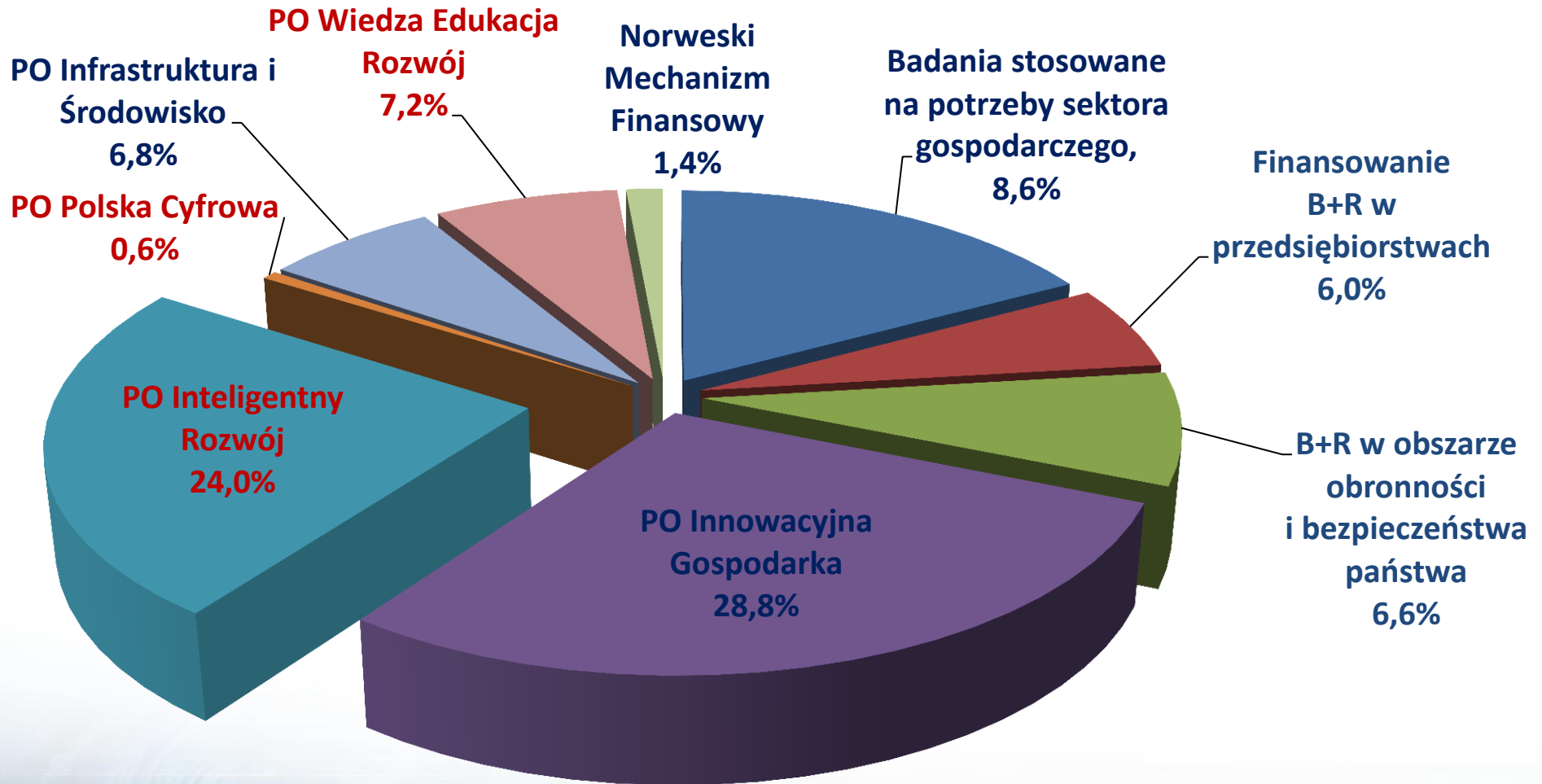
Środki dla beneficjentów wypłacane z budżetu NCBR (w tys. zł)

NCBR.gov.pl

Źródła finansowania	Plan wg. ustawy 2015 r.	Przewidywane wykonanie 2015 r.	Projekt planu 2016 r.
Dotacja celowa – badania stosowane + środki KE	626 233	628 233	713 233
Dotacja celowa – komercjalizacja	190 000	190 000	250 000
Dotacja celowa – obronność i bezpieczeństwo	336 008	336 008	336 008
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	2 136 850	2 940 658	1 200 000
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	473 072	534 399	0
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	366 867	538 151	285 269
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój	1 000 000	292 622	1 000 000
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój	106 640	106 640	299 731
Program Operacyjny Polska Cyfrowa	0	0	25 000
Norweski Mechanizm Finansowy	80 000	95 000	60 000
RAZEM NCBR	5 315 670	5 661 711	4 019 241

Harmonogram konkursów zrealizowanych w 2015 r. jest dostępny na stronie internetowej NCBR: <http://www.ncbir.pl/harmonogram-konkursow/>

Planowane na 2016 rok środki dla beneficjentów - struktura wg. źródeł

Planowany harmonogram konkursów na rok 2016

2016		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		Kwartał I			Kwartał II			Kwartał III			Kwartał IV		
I. Finansowanie badań stosowanych	TECHMATSTRATEG												
	BIOSTRATEG												
	LIDER												
II. Finansowanie prac B+R oraz komercjalizacji ich wyników w pod. mających zdolność zastosowania ich wyników w praktyce	GO_GLOBAL												
III. Wsparcie B+R w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa	Konkursy na nowe programy i projekty rozwojowe												

W 2016 r. zostaną również przeprowadzone liczne konkursy w ramach programów współpracy międzynarodowej m.in.:

1. Programu Ramowego UE – m.in. ERA-NET Co-fund, JU-ECSEL, JPI, Eurostars;
2. Programach Współpracy Bilateralnej – m.in. z Niemcami, Luksemburgiem, Tajwanem, Izraelem, Japonią;
3. Multilateralnej współpracy sieciowej; 4. Inicjatywy EUREKA.

Planowany harmonogram konkursów na rok 2016

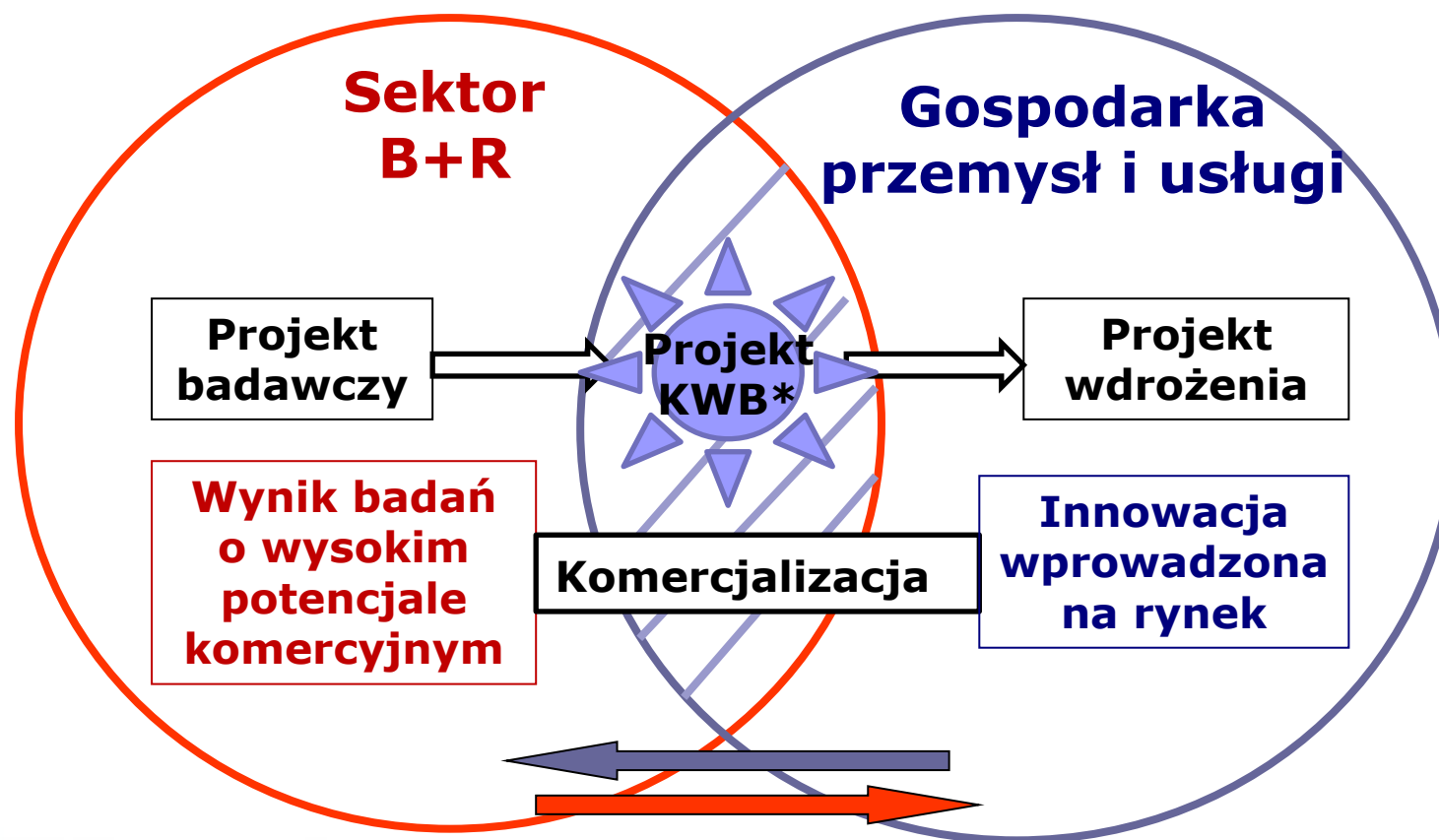
2016			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
			Kwartał I			Kwartał II			Kwartał III			Kwartał IV		
IV. PROGRAMY OPERACYJNE	PO IR*	Dział. 1.1 Poddz.1.1.1 Szybka Ścieżka												
		Dział. 1.1 Poddz. 1.1.2 DEMONSTRATOR												
		Dział. 1.2 Sektorowe programy B+R												
		Dział 4.1.1 Wspólne przedsięwzięcia												
		Dział. 4.1 Poddz. 4.1.4 Projekty aplikacyjne												
		Dział. 4.2 Rozwój nowoczesnej infra. bad. sektora nauki												
	POWER	Dział. 3.1 Kompetencje w szkol. wyższym												
		Dział. 3.2 Studia doktoranckie												
		Dział. 3.3 Umiejdzynarodowienie polskiego szkolnictwa wyższego												
		Dział. 3.4 Zarządzanie w instyt. szkolnictwa wyższego												
	PO PC	Dział . 3.3 E-Pionier												

* Dla poddziałania 1.3.1 BRIdge Alfa i 1.3.2 BRIdge VC prowadzony jest przetarg na podmiot wdrażający, wstępny termin naboru to II-IV kwartał 2016

Współpraca nauki z przemysłem – bariery i propozycje działań naprawczych

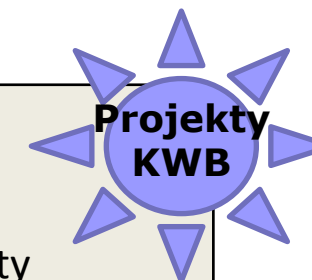

Komercjalizacja wyników badań jest procesem, który służy wykorzystaniu nowoczesnych technologii w gospodarce poprzez wprowadzenie na rynek innowacji

* KWB – komercjalizacja wyników badań

Źródło: opracowanie własne

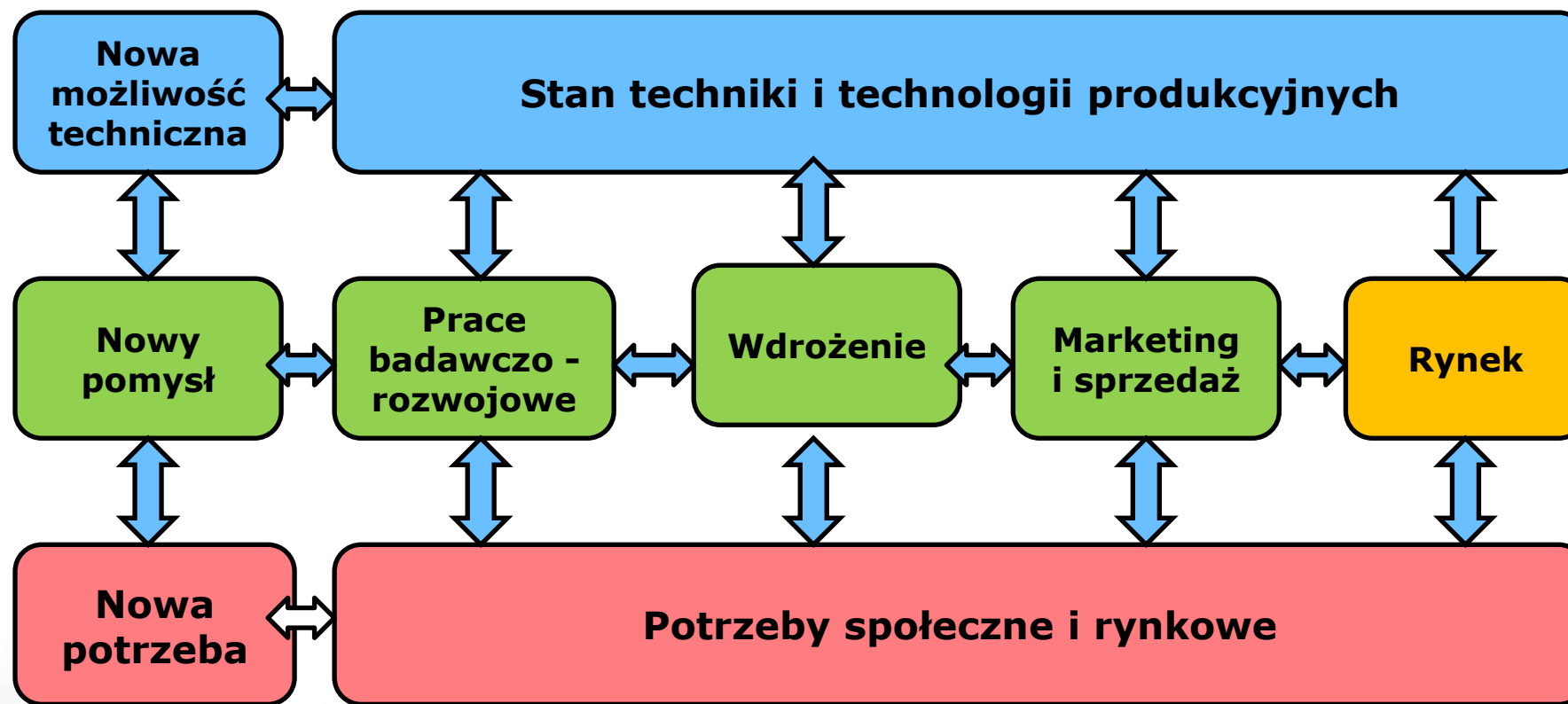
Tradycyjne formy współpracy nauki z przemysłem

Organizacje badawcze	instytucjonalne	<ul style="list-style-type: none"> • visiting professors • studia/staże naukowe • udział w radach naukowych • dodatkowe zatrudnienie 	<ul style="list-style-type: none"> • umowy o współpracę • konsorcja badawcze • <u>wspólne programy/projekty badawcze (finansowanie zewnętrzne)</u> • zlecane projekty badawcze
	indywidualne	<ul style="list-style-type: none"> • kontakty osobiste • udział w konferencjach • wykłady gościnne • udział w zespołach naukowych (projektowych) 	<ul style="list-style-type: none"> • praktyki i staże studenckie • praktyki/hadania doktorskie • doradztwo • dodatkowe zatrudnienie
		indywidualne	instytucjonalne
		Przedsiębiorstwa przemysłowe	

Źródło: *Responsible Partnering. Joining forces in a word of open innovation. A guide to better practices for collaborative research between science and industry, European Commission – EIRMA–EUA–EARTO–ProTon Europe, January 2005*

Model sprzężeniowy procesu innowacyjnego – interakcyjne relacje nauka – przemysł

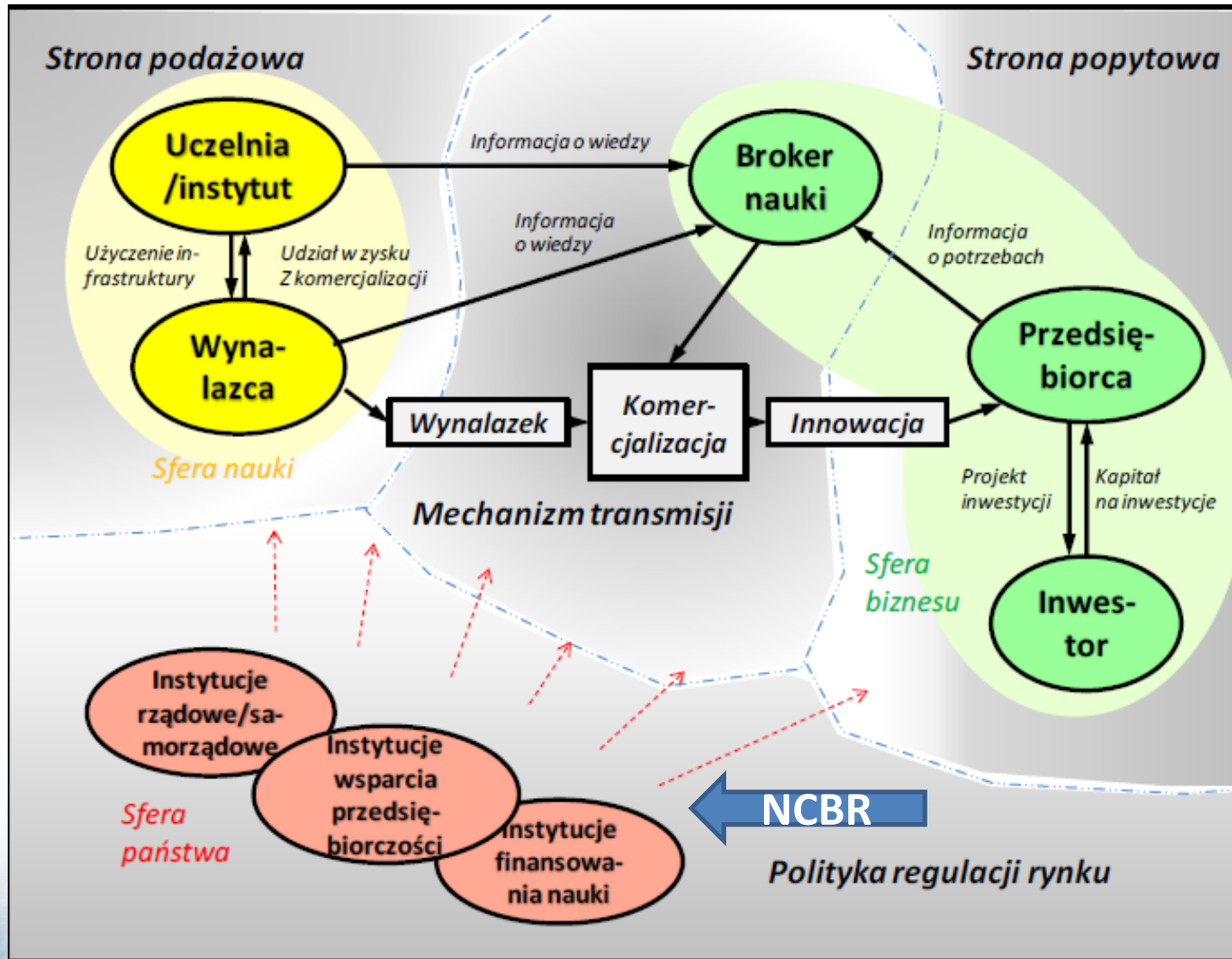

Źródło: Transfer technologii z uczelni do biznesu – Tworzenie mechanizmów transferu technologii;
Krzysztof Santarek (red.), Jan Bagiński, Aleksander Buczacki, Dariusz Sobczak, Anna Szerenos

Dziedziny	Akademik	Przedsiębiorca
Normy	Uniwersalizm Dobro ogółu Chłodne podejście Sceptycyzm	Unikalność Własność prywatna Pasja Optymizm
Procesy	Eksperymentowanie Myślenie długofalowe Indywidualizm/małe grupy	Koncentracja Podejście krótkookresowe Zarządzanie zespołami
Rezultaty	Artykuły, referaty Uznanie środowiska, status	Produkty Zyski

Źródło: S. Jain, G. George, M. Maltarich, *Academics or entrepreneurs? Investigating role identity modification of university scientists involved in commercialization activity*, *Research Policy*, 38, (2009) 922–935

Funkcjonowanie rynku badań naukowych w Polsce – (PwC - Prof. W. Orłowski)

Po stronie podażowej:

Wynalazca –rola → dokonanie wynalazku (praca naukowa), zasób → wiedza, motywacja → publikacje

Uczelnia/instytut badawczy –rola → dostarczenie wynalazcy infrastruktury badawczej i pomoc w organizacji badań, zasób → infrastruktura.

Po stronie popytowej:

Przedsiębiorca –rola → zastosowanie wynalazku, zasób → umiejętności menedżerskie i posiadana znajomość potrzeb rynku/produkcji.

Inwestor –rola → sfinansowanie zastosowania wynalazku, zasób jest kapitał.

W mechanizmie transmisji:

Broker nauki –rola → skojarzenie popytu na wiedzę z podażą wiedzy (pośrednictwo między sferą nauki a przedsiębiorcą), zasób → umiejętności menedżerskie.

W polityce regulacji rynku:

Instytucje rządowe/samorządowe –rola → zachęta do tworzenia/wykorzystania wiedzy poprzez realizację polityki naukowej/rozwojowej i odpowiednie regulacje rynku badań naukowych, zasób → zasób pieniądze publiczne i prawo regulowania rynku.

Instytucje wsparcia przedsiębiorczości –rola → zachęta do przedsiębiorczości i innowacyjności z wykorzystaniem narzędzi polityki gospodarczej państwa, zasób → pieniądze publiczne.

Instytucje finansowania nauki –rola → zachęta do prowadzenia badań zgodnych z polityką naukową, zasób → pieniądze publiczne.

Bariera 1: Brak zainteresowania przedsiębiorców innowacjami

Propozycje działań :

- Nowa polityka przemysłowa
- Wspieranie ekspansji międzynarodowej firm
- System zachęt podatkowych
- Premiowanie współpracy
- Wzrost skuteczności Narodowych Programów Badawczych jako katalizatora badań komercyjnych
- Działalność edukacyjna i promocyjna

Bariera 2: Niski rozwój kultury innowacyjności oraz niewielkie doświadczenie w zakresie współpracy biznesu z nauką (szczególnie w MŚP)

Propozycje działań:

- Promocja i upowszechnianie przykładów sukcesu
- Program wsparcia dla rozwoju firm *start-up*
- Doradztwo dla MSP
- Zachęty podatkowe dla innowacji w MSP.

Bariera 3: Zagraniczne centra podejmowania decyzji w większości dużych firm

Propozycja działań:

- Nowa polityka przemysłowa w zakresie inwestycji bezpośrednich

Bariera 4: Słaby rozwój rynków finansowych w sferze finansowania innowacji.

Propozycje działań:

- Zachęty finansowe dla finansowania innowacji przez banki.
- Rozważenie stworzenia Banku Innowacyjnej Gospodarki

Bariera 5: Mała atrakcyjność strony podażowej, słabość mechanizmu transmisji (w tym przepływów informacji), brak odpowiednio skutecznej polityki regulacji rynku.

Propozycje działań :

- Działania służące poprawie atrakcyjności strony podażowej.
- Działania służące poprawie sprawności mechanizmu transmisji
- Działania służące poprawie skuteczności polityki regulacji rynku.

Bariera 1: Niewielkie zainteresowanie materialne wynalazców (badaczy) komercjalizacją.

Propozycje działań:

- Jasne rozstrzygnięcia w zakresie praw własności intelektualnej (przekazanie praw wynalazcom).
- Zachęta i pomoc w otwieraniu własnych firm przez pracowników instytucji naukowych.

Bariera 2: Brak doświadczeń i umiejętności współpracy z biznesem.

Propozycja działań:

- Doradztwo dla badaczy zainteresowanych współpracą z biznesem
- Edukacja w zakresie przedsiębiorczości akademickiej

Bariera 3: Brak jasnych zasad rozliczania kosztów i dochodów z komercjalizacji w instytucjach naukowych.

Propozycje działań:

- Jasne zasady rozliczania kosztów badań.
- Program dobrowolnej rezygnacji z obciążenia wynalazcy kosztami

Bariera 4: Wewnętrzne mechanizmy blokujące w instytucjach naukowych.

Propozycje działań :

- Promocja długookresowych korzyści z komercjalizacji.
- Zakaz dławienia komercjalizacji przez obciążenia finansowe i przeszkody prawno-organizacyjne.

Bariera 5: Dostępność „miękkiego” finansowania i brak przymusu dla poszukiwania długookresowych dochodów z komercjalizacji.

Propozycje działań:

- Zwiększenie skali przymusu ekonomicznego.
- Zwiększenie roli konkurencyjnego systemu walki o granty badawcze.
- Szersze wykorzystanie Narodowych Programów Badawczych jako katalizatora badań o charakterze komercyjnym.
- Kontrakty między rządem a instytucjami naukowymi.

Bariera 6: Spadek jakości kapitału ludzkiego w instytucjach naukowych.

Propozycja działań:

- Fundusze grantowe na badania dla młodych naukowców
- Wsparcie dla łączenia działalności naukowej z przedsiębiorczością

Bariera 1: Brak rynkowego zapotrzebowania na usługi brokerskie.

Propozycje działań :

- Wsparcie finansowe dla tworzenia firm-brokerów nauki

Bariera 2 :Brak skutecznego wsparcia ze strony polityki regulacji rynku.

Propozycje działań:

- Wsparcie obiegu informacji pomiędzy nauką i biznesem
- Edukacja i promocji

Uwaga:
Materiał PwC do wykorzystania
- rozwinięcie podczas dyskusji panelowej

*Źródło: Witold M.Orłowski. Główny Doradca Ekonomiczny PwC Polska
Komercjalizacja badań naukowych w Polsce. Bariery i możliwości ich przełamania, Warszawa, lipiec 2013*

Spostrzeżenia z działalności NCRR

- Co szczególnie utrudnia/ co poprawia współpracę jednostek naukowych z przedsiębiorcami w projektach B+R+I ?
- Jakie działania podejmuje NCBR jako agencja finansująca badania stosowane dla zintensyfikowania współpracy wykonawców projektów B+R+I ?

Co utrudnia współpracę jednostek naukowych z przedsiębiorcami w projektach B+R+I ?

■ Na etapie przygotowania wniosku projektowego:

- wzajemne stereotypowe myślenie o sposobie działania partnera (przedsiębiorcy o naukowcach -> zbyt „uczenie”, drogo, nieterminowo, naukowcy o przedsiębiorcach -> za mało ambitnie, liczy się tylko przyszły zysk,
- zwykle nierówne zaangażowania stron w przygotowanie wniosku projektowego,
- niedokładne zrozumienie wzajemnych celów i oczekiwań odnośnie wyników projektu,
- nieoptymalny wybór kierownika projektu oraz nieoptymalny podział zadań, kosztów i ocena spodziewanych wyników w projekcie .....

■ Na etapie realizacji dofinansowanego projektu

- niedostateczny poziom wzajemnego zaufania partnerów projektu,
- nieoptymalna koordynacja projektu i niedostateczna komunikacja zwrotna,
- nieprzestrzeganie przez partnerów projektu zapisów umowy konsorcjum, (umowy o współpracę lub i.in) w zakresie m.in. zarządzania projektem, korzystania ze środków zewnętrznego dofinansowania, podziału praw własności intelektualnej...

■ Na etapie rozliczania projektu

- zwykle nierówne zaangażowanie partnerów w osiągnięcie planowanych wyników,
- ujawnianie „w ostatniej chwili” nieosiągniętych wyników, niezgodnionych przekroczeń kosztorysu, nieterminowe dostarczanie danych do raportów
- „poszukiwanie winnego” za niedotrzymywanie warunków umowy z NCBR.

Co poprawia współpracę jednostek naukowych z przedsiębiorcami w projektach B+R+I ?

- **Realizacja wspólnego celu projektu**
  - cel ramowy: opracowanie, przy wsparciu naukowców, innowacyjnego rozwiązania spełniającego oczekiwania przedsiębiorcy i możliwego do wdrożenia
- **Zaangażowanie i zaufanie**
  - założenie ramowe: doświadczenie NCBR potwierdza, że:
    - ✓ przedsiębiorcy, występując w roli liderów projektów realizowanych w konsorcjach z jednostkami naukowymi wykazują większe zaangażowanie i większą skłonność do inwestowania własnych środków w B+R,
    - ✓ naukowcy, oczekują od przedsiębiorców stawiania ambitnych zadań w projekcie, satysfakcji naukowej i lepszego zrozumienia „ryzyka innowacyjnych projektów”.
- **Otwartość na zmiany, na prawdziwą współpracę**
  - założenie ramowe: różnice w podejściu, zasobach wiedzy, doświadczeniu środowisk są atutem przy tworzeniu innowacji.
- **Ustalenie i przestrzeganie obustronnie korzystnych zasad współpracy**
  - założenie ramowe: współpraca tworzy wartość dodaną, wszystkim się opłaca.
- **Korzystanie ze wsparcia jakie oferuje NCBR uczestnikom programów**
  - założenie ramowe: sukcesy osiągnięte w wyniku realizacji projektów dofinansowanych przez NCBR są dumą Centrum i agencja podejmuje wiele działań by wesprzeć wysiłki Beneficjentów.

- 1) cel zawiązania konsorcjum,
- 2) okres obowiązywania umowy konsorcjum,
- 3) wskazanie jednostki reprezentującej konsorcjum – Lidera,
- 4) wskazanie zakresu upoważnień dla Lidera, w tym w szczególności do:
  - a) złożenia wniosku o dofinansowanie projektu w imieniu konsorcjum, reprezentowania członków konsorcjum w kontaktach z Centrum w związku z wykonywaniem umowy o wykonanie i finansowanie projektu,
  - b) zawarcia na rzecz i w imieniu członków konsorcjum umowy o wykonanie i finansowanie projektu z Centrum,
  - c) pośredniczenia w przekazywaniu członkom konsorcjum środków finansowych otrzymanych z Centrum i ich rozliczaniu,
  - d) dokonywania zmian w umowie o wykonanie i finansowanie projektu,
  - e) reprezentowania członków konsorcjum w związku z wykonaniem umowy o wykonanie i finansowanie projektu.
- 5) sposób współdziałania i zarządzania realizacją projektu, podział prac między członków konsorcjum,
- 6) zasady odpowiedzialności członków konsorcjum za realizację projektu,

- 7) obowiązki członków konsorcjum, w tym w szczególności:
  - a) zobowiązanie do stosowania najlepszych standardów (best practice) przy realizacji projektu i wydatkowaniu środków finansowych na ten cel,
  - b) określenie zasad i terminów dostarczania Liderowi informacji niezbędnych do przygotowania raportów z realizacji projektu,
  - c) określenie zasad i terminów dostarczania Liderowi zestawień poniesionych kosztów,
  - d) niezbędnych do rozliczenia zaliczek,
  - e) określenie zasad wymiany informacji mających wpływ na harmonijną i terminową realizację projektu,
  - f) zobowiązanie do nienarażania na szkody pozostałych członków konsorcjum.
- 8) zasady podziału praw własności intelektualnej wytworzonej w wyniku realizacji projektu lub praw dostępu do rezultatów wynikających ze wspólnej realizacji projektu
- 9) ewentualne zobowiązanie partnerów przemysłowych – członków konsorcjum, do zaangażowania własnych środków finansowych (poza środkami wymaganymi na podstawie przepisów o pomocy publicznej) w realizację projektu i/lub wdrożenie jego rezultatów.
- 10) Zasady rozliczenia wkładu własnego poniesionego na poczet realizacji projektu pomiędzy członkami konsorcjum, zgodnie z podziałem praw własności intelektualnej pomiędzy członkami konsorcjum oraz Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 października 2010 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

- **Działania informacyjno – promocyjne** dotyczące warunków udziału w programach NCBR w środowisku naukowym i wśród przedsiębiorców
- **Działania programowe** związane z dostosowaniem oferty programowej NCBR do potrzeb środowisk, gospodarki, rynku innowacji, np.
  - wprowadzenie systemu ewaluacji ex-ante, mid-term i ex-post programów NCBR,
  - rzetelne przygotowywanie szczegółowej, przejrzystej, czytelnej dokumentacji konkursowej w ramach poszczególnych programów,
- **Działania proceduralne** polegające na wprowadzaniu uproszczeń/ usprawnień/dostosowań itp. w procedurach konkursowych np.
  - ograniczenie, w zakresie dozwolonym prawem, wymagań formalnych (dokumentów) oraz umożliwienie wnoszenia poprawek we wnioskach projektowych,
  - skrócenie czasu oceny wniosków projektowych (od złożenia do dofinansowania) oraz wprowadzenie naboru ciągłego np. POIR - „Szybka Ścieżka”
  - stałe doskonalenie systemu oceny merytorycznej wniosków projektowych, m.in. przygotowanie poradnika dla recenzentów, rozszerzanie zakresu zastosowania oceny panelowej, w tym możliwość prezentacji projektów przez wnioskodawców
  - uproszczenie systemu raportowania wyników, składania wniosków o płatność

Rodzaje działań NCBR ułatwiające współpracę jednostek naukowych z przedsiębiorcami

(2/2)

- **Działania wspomagające** - opracowywanie/udostępnianie materiałów pomocniczych dla Beneficjentów m.in.
  - wskazówki dotyczące przygotowania umowy konsorcjum,
  - materiały/nagrania ze spotkań informacyjnych dotyczących konkursów
- **Współpraca z MNiSW przy opracowywaniu zmian przepisów prawa** np.
  - zmiany w Ustawie o szkolnictwie wyższym,
  - zmiany w Prawie Zamówień Publicznych,
  - zmiany w Rozporządzeniu Ministra NiSZW w sprawie pomocy publicznej udzielanej za pośrednictwem NCBR

Najważniejsze kierunki interwencji NCBR

- **Wspieranie współpracy jednostek naukowych z przedsiębiorcami**
- **Szeroki zakres interwencji w kontekście tzw. poziomów rozwoju technologii (TRL)**
- **Stymulowanie inwestowania przedsiębiorców w B+R**
- **Wsparcie komercjalizacji wyników badań w gospodarce**

- **Kształtowanie warunków współpracy w programach NCBR**
- **Zmiany wymagań względem wnioskodawców projektów**
  - ✓ 2007- 2010 – głównie jednostki badawcze, sieci naukowe z udziałem przedsiębiorcy (liderem zwykle jest jednostka naukowa)
  - ✓ 2011 – 2013 – konsorcja naukowe z udziałem przedsiębiorcy/ców, konsorcja naukowo - przemysłowe (36% wszystkich umów) w 2013) (często liderem jest przedsiębiorca)
  - ✓ od 2014 – dominują konsorcja naukowo-przemysłowe, albo przedsiębiorca jest wnioskodawcą, a jednostka naukowa podwykonawcą (wg zaleceń KE dla POIR)
- **Zmiany wymagań w zakresie potwierdzenia współpracy jednostki naukowej z przedsiębiorcą w ramach projektu**
  - ✓ historycznie: list intencyjny, umowa przedwstępna, umowa konsorcjum
- **Szeroki zakres interwencji w kontekście tzw. poziomów rozwoju technologii (TRL) (Technology Readiness Level)**
  - Wstępne badania przemysłowe – PBS , projekty aplikacyjne
  - Opracowanie innowacyjnych produktów – technologii – INNOTECH, GRAF-TECH
  - Objęcie ochroną prawną – PATENT PLUS
  - Wsparcie umiędzynarodowienia działalności – GO. GLOBAL_PL
  - Wsparcie w zakresie pozyskiwania finansowania ze środków niepublicznych– BRIDGE
  - Wsparcie na wszystkich etapach rozwoju „od pomysłu – do rynku” - POIR

■ **Stymulowanie inwestowania przedsiębiorców w B+R**

- Wspólne przedsięwzięcia, Programy sektorowe (INNOLOT, INNOMED), i in .programy
- Wyraźny wzrost zaangażowania sektora prywatnego w finansowanie B+R
  - efekty starań NCBR (*Raport PwC, Analiza wysokości wkładu własnego przedsiębiorców i udzielonej pomocy publicznej, 2014*)
  - ✓ Wkład własny przedsiębiorców tylko w 2015 roku wyniósł 436 mln zł, co stanowi 37% wartości umów o dofinansowanie projektów B+R+I, podpisanych przez NCBR w 2015 (wg danych NCBR)
  - ✓ Nakłady sektora prywatnego stanowią obecnie 46,6% nakładów na B+R w Polsce ogółem, w porównaniu z 43,6% rok i 37,2% dwa lata wcześniej (wg danych GUS)

■ **Wsparcie komercjalizacji wyników badań naukowych i transferu technologii do gospodarki (TTiKW)**

- ✓ PATENT PLUS – ochrona praw własności przemysłowej
- ✓ BRO -TECH – umowy transferu technologii przy wsparciu brokerów technologii
- ✓ SPIN - TECH – wsparcie tworzenia/rozwoju działalności spółek celowych
- ✓ pilotażowe programy linii Bridge, w tym:
  - BRIDGE VC – wyłonienie zagranicznych i krajowych partnerów kapitałowych (VC) do współpracy z NCBR
  - BRIDGE MENTOR – profesjonalne doradztwo w zakresie oceny potencjału komercyjnego wyników projektów dofinansowanych przez NCBR w I i II osi POIG
  - BRIDGE ALFA – wyłonienie krajowych partnerów do współpracy z NCBR w zakresie inwestowania na etapie proof of principle, / proof of concept

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Dziękuję
za uwagę

e-mail: malgorzata.skibska@ncbr.gov.pl

NCBR.gov.pl